

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

مشخصات طرح:

دوره یازدهم - سال دوم

شماره ثبت:

۸۷۹

شماره چاپ:

—

تاریخ چاپ:

—

مشخصات گزارش:

گروه

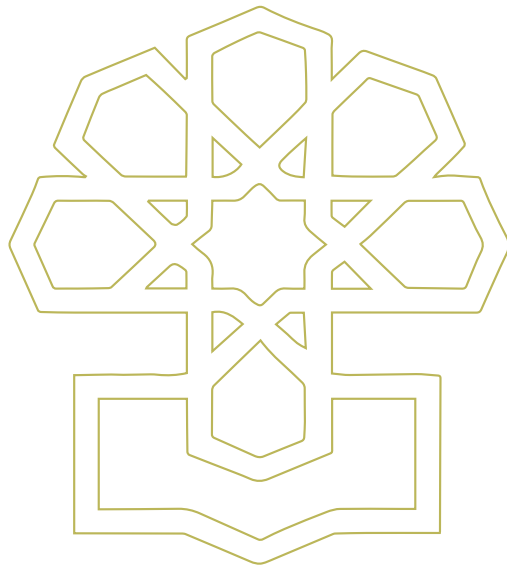
بازارها و نهادهای مالی

شماره مسلسل:

۲۲۰۱۹۳۵۲

تاریخ انتشار:

۱۴۰۲/۸/۱

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه بیمه»

محمد امین صلواتیان، افشین حیدرپور

مقدمه

نسخ و تنقیح قوانین و احکام نامعتبر در حوزه بیمه که به دلایل متعددی کارکرد خود را در نظام حقوقی از دست داده‌اند، امری ضروری است که تلاش تمامی دستگاه‌های مرتبط در قوای مجریه و مقننه را برای این مهم می‌طلبد.

طرح حاضر که در قالب ماده واحده‌ای در تاریخ ۱۴۰۲/۱/۱۶ در مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شده است، ۲۴۲ حکم در ۲۳ عنوان قانونی را منسوخ ارزیابی کرده است.

در مجموع کلیات این طرح مفید و قابل پذیرش است؛ اما ضروری است در صورت تصویب این طرح در مجلس شورای اسلامی، به صورت تنقیح در قوانین مورد اشاره در طرح این اصلاحات و منسوخات لحاظ گردد.

اظهارنظر کارشناسی در خصوص طرح

طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه بیمه شامل بررسی حدود ۱۲۱ حکم متعدد در صنعت بیمه است. در جدول ذیل اظهارنظر کارشناسی درخصوص این گزارش که با بهره‌گیری از صاحب‌نظران و دستگاه‌های مرتبط صورت گرفته است، ارائه می‌گردد.

احکام نامعتبر در صنعت بیمه						
عنوان قانون	مواد مرتبط	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهارنظر کارشناسی	متن اصلاحی
	کل قانون	✔			در مستندات و دلایل طرح تصریح شده است که براساس ماده (۱۱) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان... مصوب سال ۱۳۸۷ کل آیین‌نامه ملغی گردد. این در صورتی است که ماده (۱۱) قانون مؤخر تعرض به مواد (۲) و (۳) آیین‌نامه (مصوب سال ۱۳۴۸) نداشته است. اگرچه مواد (۲) و (۳) آیین‌نامه در سایر قوانین نسخ شده است.	
قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۳۰	بند «۶» ماده (۵)	✔				
قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۳۰	ماده (۲۴)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۳)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۴)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۵)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۶)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۷)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۸)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۹)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۰)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	تبصره ماده (۱۰)	✔				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۱)	✔				

عنوان قانون	مواد مرتبط	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۲) و تبصره آن	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۳)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۴)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۵)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۶)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۷)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۸)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۱۹) و تبصره آن	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۰)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۱)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۲)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۳)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۴)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۵)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۶)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۲۹)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۳۰)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	تبصره ماده (۳۰)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۳۱)	✓				
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۳۲)	✓				

عنوان قانون	مواد مرتبط	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	ماده (۳۳)	✓			در خصوص ماده (۳۳) اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب سال ۱۳۵۲ نسخ این ماده (۲۴) اساسنامه شرکت بیمه ایران مصوب سال ۱۳۶۸ عنوان گردیده است در حالی که بر اساس مصوبه هیئت وزیران در سال ۱۳۸۵ که یک متن به عنوان ماده (۲۴) به اساسنامه شرکت های بیمه آسیا، البرز، دانا و ایران الحاق گردیده است و شماره ماده (۲۴) اساسنامه شرکت بیمه ایران به شماره (۲۴) تغییر یافته است.	
قانون تشکیل وزارت بازرگانی مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۲۴	ماده (۳)	✓				
قانون تشکیل وزارت بازرگانی مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۲۴	تبصره ماده (۳)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده (۲)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۳)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده (۳)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۴)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۵)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۶)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۷) و بندهای آن	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۸)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۹)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۱» ماده (۹)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۲» ماده (۹)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۰)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۱)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۲)	✓				

عنوان قانون	مواد مرتبط	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده «۱» (۱۲)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده «۲» (۱۲)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۳)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده (۱۳)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۴)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۵)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۶)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۸)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۱۹)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۱» ماده (۱۹)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۱) و تبصره آن	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۲)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۳)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۴)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۵)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۶)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۷)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده (۲۷)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۸)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۱» ماده (۲۸)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۲» ماده (۲۸)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۲۹)	✓				

عنوان قانون	مواد مرتبط	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۳۰)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۳۲)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۳۳)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۳۵)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۱» ماده (۳۶)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۲» ماده (۳۶)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۳۷)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۳۹)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۴۱)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۴۵)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۴۶) به استثنای تبصره	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۴۷)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده (۴۷)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۴۸) به استثنای تبصره آن	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۵۰)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره ماده (۵۰)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۵۱)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۵۲)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۵۳)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۵۵)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۱» ماده (۵۶)	✓				
آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۲» ماده (۵۶)	✓				

عنوان قانون	مواد مرتبط	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	ماده (۵۹)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۱» ماده (۶۰)	✓				
آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	تبصره «۲» ماده (۶۰)	✓				
لایحه قانون ملی شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۰۱	ماده (۱)	✓				
لایحه قانون ملی شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۰۱	ماده (۲)	✓				
لایحه قانون ملی شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۰۱	ماده (۴)	✓				
لایحه قانون ملی شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۰۱	ماده (۵)	✓				
لایحه قانون ملی شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۰۱	ماده (۶)	✓				
لایحه قانون ملی شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۰۱	ماده (۷)	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۱»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۲»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۳»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۴»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۷»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۸»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۹»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین‌نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۱۰»	✓				

عنوان قانون	مواد مرتبط	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۱۲»	✓				
لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران و الحاق مواد و تبصره‌هایی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱	بند «۱۳»	✓				
لایحه قانونی تشکیل صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی و لغو قوانین بیمه کشاورزی و صندوق امداد روستاییان مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۰۸	تبصره‌های «۱» و «۲، ۳» ماده واحده	✓				
لایحه قانونی تشکیل صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی و لغو قوانین بیمه کشاورزی و صندوق امداد روستاییان مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۰۸	تبصره «۵» ماده واحده	✓				
قانون اصلاح بند «الف» ماده (۱) آیین نامه منابع درآمد صندوق تأمین خسارت‌های بدنی مصوب ۱۳۶۳/۰۳/۰۲	کل قانون	✓				
قانون اداره امور شرکت‌های بیمه مصوب ۱۳۶۷/۰۹/۱۳	ماده (۵)	✓				

جمع بندی

تنقیح و اصلاح قوانین و مقررات در حوزه‌های مختلف امری ضروری است و شایسته است تا به پالایش احکام و قوانین مختلف به خصوص احکامی که ده‌ها سال از تصویب آنها گذشته و امروزه اثری در اجرا ندارند، صورت پذیرد. گزارش حاضر به بررسی طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه بیمه که توسط اداره قوانین مجلس شورای اسلامی تهیه شده است، پرداخت. این طرح مورد تأیید است؛ اگرچه در برخی موارد ضروری است تا دلایل ارائه شده اصلاح گردد که در گزارش حاضر مورد اشاره قرار گرفت. همچنین ضروری است تا در صورت تصویب این طرح، به صورت تنقیح قوانینی که منسوخ شده‌اند اصلاح گردد.

